

Dvisavaitinis iliustruotas Jaunimo Laikraštis. Lietuvos Vyčių Organizacijos Organas

Tomas VII

Rugsėjo-September 30 d., 1925

442

No. 17 (184)

Pr.

Mes Be Vilniaus Nenurimsime.

Gedulio, spalio 9, dienos paminėjimas.

Spalio 9 d. sukanka penki metai kai vylingi lenkai užgrobė Lietuvos sostinę Vilnių su dideliu plotu žemės. Dvi dieni pirmiau, spalio 7 d., Suvalkuose, lenkai pasirašė paliaubų sutartį su lietuviais. Vienok veidmainingi lenkai nesilaikė sutarties. Jiems, kaip ir vokiečiams, sutartis tai tik popiergalis (scrap of paper). Ant rytojaus, spalio 8 d., skaitlingi būriai poznaniečių ir galičionų jau darė žygius giliau į Lietuvą. Neklausė Tautos Sąjungos kontrolės komisijos draudimo. Melagingai skelbė pasauliui, kad tai Lietuvos rytų gyventojai einą savo žemes atsivaduoti. Lietuvos dar jaunutė, neskaitlinga, bet narsiai kovojanti, kariuomenė negalėjo atsilaikyti prieš skaitlingus būrius lenkų kurie, po smarkių kovų, užėmė Vilnių spalio 9 d., 10 val. vakare, 1920 m. Ta skaudi žinia, pasiekusi mus, suvirpino kiekvieno tėvynainio lietuvio amerikiečio širdį.

Kai-kurie mūsų galėjome pamiršti, ar nežinoti, smulkmenų kaip ir kada mūsų tėvynė neteko savo sostinės ir trečdalis savo žemės, bet žinojome, kad tai dar tebėra plėšriųjų lenkų užgrobtos, jų išnaudojamos. Mūsų širdys atjautė ir atjaučia mūsų tautiečių vargus ir kentėjimus, po lenkų priespauda, už prisirišimą prie savo tėvų, mums bendrų, palikimų, už kovą dėl lietuvių. Ir mes vyčiai būdavome pirmutiniai savo gausiomis aukomis ir kitokia darbuote palengvinimui mūsų brolių tautiečių jų toje sunkioje kovoje.

Diena iš dienos laukėme linksmesnės žinios, kad mūsų tėvynės sostinė Vilnius su visa okupuotąja žeme gražinta Lietuvai. Kiekviena žinėlė apie Vilnių į mūsų širdis atsiliepė: tai džiugino, tai liudnino. Labai nesmagi buvo žinia, kad kovo 14 d., 1923 m. Ambasadorių Konferencija susi-

rinkusi Paryžiuje, priimdama domėn faktinę padėtį, priskyre Vilniaus teritoriją Lenkijai. Vienok vilties nenustojom, kad mūsų tėvynėi vyks kada atkovoti, išvaduoti savo žemes su sostine. Žinoma, sunkesnė yra kova kuomet reikia atsidėti vien ant savo pajėgų, kad galingosios valstybės nepagelbsti skriaudos išlyginti. Todėl ir mes amerikiečiai, ypač šįmet, A. L. R. K. Federacijai vadovaujant, ruošiamės prie gedulio dienos, tų liūdny sukaktuvių paminėjimo spalio 9 d., su didesniu smarkumu, energingiau, kad tėvynėi daugiau pagelbėjus jos sunkioje kovoje vaduojant pavergtąsias savo žemes su Vilniumi.

Dirbome, aukojome šimtines, ir daugiau, už nepriklausomą Lietuvą, su jos sostine Vilniumi, pilnose jos ribose. Šiandie mūsų tėvynė nepriklausoma, tik ne visa. Dar ji yra be senovinės savo sostinės. Mūsų nepriklausomaj tėvynėj yra laisvė, bet dar trečdalis mūsų tėvynės yra po svetimu jungu, mūsų tautiečiai ten prispausti, jų lietuviškoji siela vergijos pančiuose tebekenčia. Taigi, mūsų užsibrėžtasis darbas dėl tėvynės dar neužbaigtas. Turime dirbti ir toliau. Sujungtais troškimais, jausmais su mūsų brolių tėvynainių Lietuvoj dirbsime ir nerimsime kol Vilnius su visa okupuotąja Lietuva nebus išvaduotas.

Taigi visur dėkimės, pirmi eikime prie Kat. Federacijos rengiamo gedulio dienos paminėjimo spalio 9 d. Kur Federacijos skyrių nėra, ar nerengia, vyčiai rengkime tą paminėjimą. Pagelbėkime rinkti aukas savo pavergtųjų tautiečių liuosavimui. Viešai pareiškime susirinkimuose ir anglų spaudoje, kad mes tol nenurimsime, kol Vilnius ir visa okupuotoji tėvynė nebus išvaduota.

Sveiku Minčiu Žiupsnelis

Gyveni žmogus ir kovoji, kad iš gyvenimo bėdų išsisuktum, kad pasipainiojusias kliūtis nugalėtum, kad, pagaliau, ką nors laimėtum.

Laimė yra viena svarbiausių gyvenimo tikslų. Jos trokšta visi,—ar turtuolis, ar vargšas, ar ūkininkas, ar darbininkas... Jie siekia laimės įvairiais būdais: vieni mokosi, kiti dirba kūno jėgomis, vieni griebiasi plunksnos, kiti ima kūjį į rankas, tretį darbuojasi įvairiose specialybėse.

Ir bendrai, subrendę ir pagyvenę žmonės, bent daugumojė, turi įgiję jau savotišką specialybę, kurios padedami stengiasi savo gyvenimą gerinti, stengiasi nors valandėlei saldžios, taip svajojamos, laimės paragauti. Iš tiesų, žmogus gyvenime sutinka laimės valandų, tačiau tų valandų taip yra maža, o jos taip yra silpnos ir nykstančios, kad žmogus nė nepasijunta, kaip jos greitai prabėga, tarytum šešėlis. Tačiau tas šešėlis dažnai palieka pėdsakus, kurie žmogaus širdyje ir sieloje kartais galias žymias įspaudžia.

Žmogaus gyvenimas bėga vis pirmyn, pirmyn... Nyksta valandos, nyksta viena po kitos dienos, metai ir žmogus artinasi prie grabo. Ir bus valanda, kada gyvenimo saulė paleis paskutinį savo spindulį.

Kas už gyvenimo slenksčio? Kas atsakys į tą klausimą? Be To, kuris viešpatauja visur, danguje ir žemėje, niekas neatsakys. Niekas nežino ir nežinos, kas ten yra. Tai paslaptis, kuri kiekvienam akis temdo.

Ne visi jaučia, arba bent stengiasi nejausti, kad bus kas tai po mirties; ne visi nori ir pasvajoti apie tai. Todėl ir ne vienas, ypač socialistai, gieda panašią giesmelę: "Išnyks žmogus, kaip dulkė, neliks nei kūno, nei dūšios." Panašiai atsakęs į taip svarbų klausimą, žengia gyvenimo taku ir kiekviename žingsnyje vis klumpa. Kodėl? Del ko žmogus atsakęs į taip baisų gyvenimo klausimą, į taip neišrišamą, paslaptiną klausimą, klumpa?

Klumpa jis, nes neturi aiškaus ir teigiamo atsakymo, jo dvasia jaučia, kad ne taip yra, kaip jis elgiasi, tačiau jis tą sielos balsą yra užčiaupęs, užnuodijęs, todėl ir eina gyvenimo keliu pasiremdamas pagaliu ir nemato, jog tas pagalis yra supuvęs. Klysta toks žmogus visą savo amželį ir, it nendrė vėjo blaškoma, siūbuoja į visas puses nenusistatęs, abejingas, liūdnas, kankinamas.

Vasarą bręsta javų laukai, auga vasarojus; gamta linksmina visa, kas gyva. Panašiai yra žmogaus jaunystėje. Žmogus jaunas yra pilnas

vilties, pasiryžimo, energijos ir kartu jis yra dar silpnas, nepastovus. Kaip vasarą stebėtinai keičiasi visa gamta, taip ir žmogaus jaunystėje dedasi. Bręsta vasarą javų laukai, taip bręsta ir rimtėja žmogus. Diena po dienos jis svajoja, lipdo mintį prie minties, mokosi, vargsta, kad prisiroštų savystoviam gyvenimui, tam rudenii, kuris ir vasaros dienas atšaldo.

Prabėga jaunystė, kaip sapnas. Žmogus tada daug svajodamas brendino mintis, dirbo, prakitavo ir susilaukė vaisių, kokių grūdų jaunystėje buvo pasėjęs. Neveltui juk ir priežodis sako: "Ką jaunystėje sėsi, tą senatvėje piausi." Tai mintis, tai principas, kurio niekas negali išsisukti, nes žmogaus ateitis išsirutulioja iš ankstyvesnių darbų bei elgesių. Panašiai, kaip be priežasties negali būti ir pasekmių, o tam tikra priežastis gimdo ir atatinkamas pasekmes arba vaisius.

Daug dar ko trūksta paprastame žmogaus gyvenime, ypač jaunystėje. Todėl jaunas žmogus privalo ugdyti savyje tvirtą valią, išsvermę, nes išsvermė darbuose daug reiškia žmonijos gyvenime.

Gyvenimas, tai mokykla plačia to žodžio prasme. Neužtenka dar, ką žmogus mokykloje išmoko, ką savo praktika patyrė, reikia dar jam tēmyti ir klausyti senų, prityrusių žmonių, kurie sveikai protauja, pilnai supranta jaunystę iš savo praeities dienų, kurie, pagaliau, žino ir išriša painesnius gyvenimo klausimus. Žodžiai sujūdina, pavyzdžiai patraukia.

Seni žmonės, sveikų minčių reiškėjai, yra žmonijos turtas, o jų mintys — neįvertinamos. Yra posakis: "žilą plauką reikia gerbti." Čia pasakyta tiesa, kuriai jaunas žmogus privalo nuoširdžiai tarnauti.

Ir taip žmogaus gyvenimo dienos slenka viena po kitos į amžinastį. Nuo mirties niekas neištruks, o po mirties seka mūsų darbų vaisių išdavos. Ateis tada Teisėjas ir išriš sulig mūsų darbais visus gyvenimo klausimus ir klausimėlius.

Daigas.

(Iš "Jaunimas.")

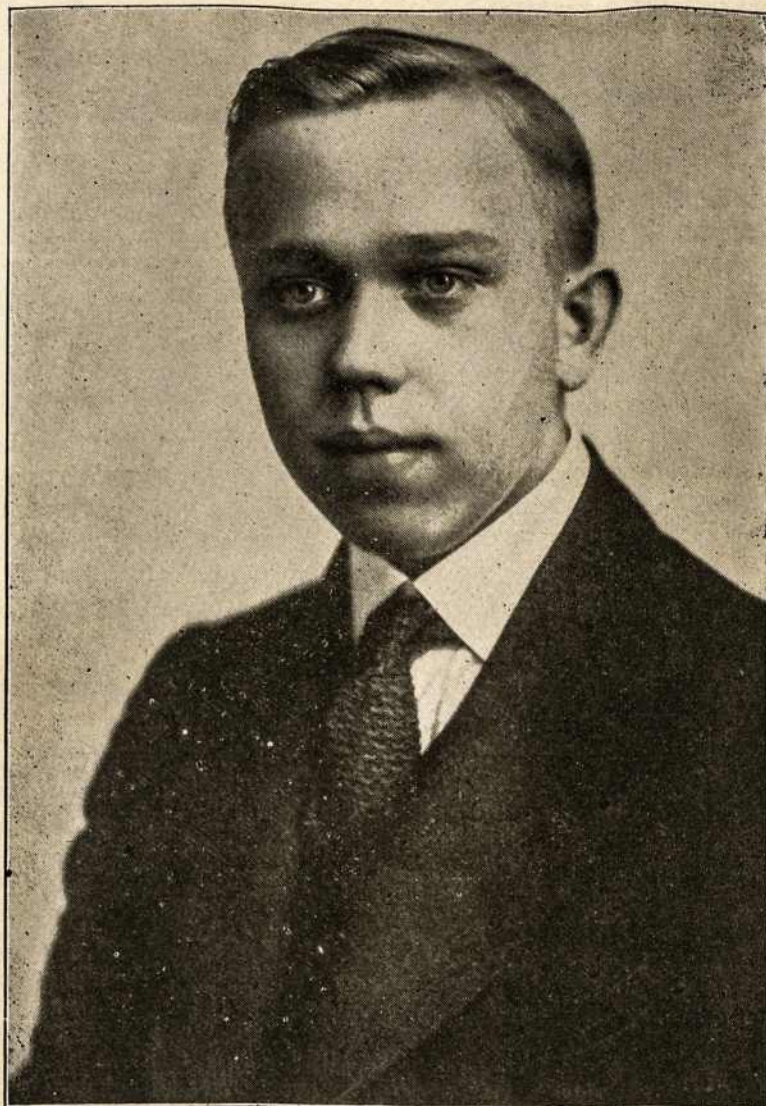
The man with time to burn never gave the world any light.

Never yet was mind exhausted, nor one heart dug out.

M. Tupper.

Men of character are the conscience of the society to which they belong.

Emerson.

PRANAS L. SAVICKAS

antri metai eina L. Vyčių Centro raštininko pareigas;
vienas organizatorių L. Vyčių Chicagos Sporto Lygos,
buvo jos pirmutinis išdininkas, dabar baigia antrus metus
jai pirmininkauti.

Pr. Genys

KOVOJE KRITUSIAM DRAUGUI.

Menu Tave, kad vakarinė
Žvaigždė sužvilga danguje;
Ir tylią, slaptą, sidabrinę
Pinu maldele širdyje...

Menu Tave, bro lau karžygi!
Kaip draugui draugo neminėt!
Verčiau... Verčiau ne vieną sykį...—
Geriau numirti, nei kentėt!..

J. Narbutas

NAKTIS.

Tylu aplink. Nė mažiausias vėjelis
Nejudina medžių lapelių.
Guštoje ilsis giesmininkas paukštelis,
Nes'girdi skambėsio jojo dainelių.

Tik danguj žiba daugybės akelių,
Ir mėnuo kaip piautovas styno aukštai.
Žolė nulinko nuo rasos lašelių,
Iš pelkių pakilo naktiniai rūkai.

An American Journalist's Observations in Lithuania.

A big, enterprising daily evening newspaper, The Chicago Daily News, recently (September 17, 18 and 19) printed three communications of its able correspondent in Europe, Paul Scott Mowrer, about Lithuania. There are a few errors in the articles. Also we are not in entire agreement with him concerning some of his statements. But he made a noble effort to be impartial and fair.

We shall content ourselves with quoting only a few excerpts from his articles, for space in this issue does not permit publishing them in their entirety which would also necessitate much of our own comment on certain of his statements.

Of the Lithuanian people Mr. Mowrer writes:

"Like the Latvians and the East Prussians, its people are neither German nor Slav, but belong to the mysterious old Baltic race whose language so closely resembles Sanscrit. The people are mostly of a splendid blond type, tall and strong, with straight noses that have given rise to the theory that they are a northern branch of the old white stock whose southern branch, the Hellenes, peopled ancient Greece."

Here is something for the Chicagoans to be proud of:

"The population is 2,200,000, but there are 1,000,000 Lithuanian emigrants in the United States and Canada. They went before the war to escape Russian rule. The largest Lithuanian city in the world is Chicago. In Lithuania, as reconstructed, there are no large cities. Nearly all the people are peasants."

About Lithuania's seaport and her temporary capital:

"Memel, the seaport, was German before the war and retains its German characteristics. Kovno, the capital, in the center of the country on the banks of the Niemen river, was a mere overgrown village before and during the war, a muddy Russian frontier garrison town where no house was allowed to be more than two stories high.

"Now it is booming. The population already touches 100,000. Buildings are springing up on every hand, some of them handsome. Sidewalks have been laid, the shops are well-stocked, horse cars and auto busses run through the neatly cobbled streets, and there is a passable hotel. In short, those who knew Kovno, or Kaunas, as it is now called, only in the old days, would scarcely recognize it in its new national dignity, spreading and rising proudly under the folds of the yellow, green and red banner."

The population of Lithuania:

"Eighty-five per cent of the population is Lithuanian. Eight per cent is Jewish. The rest is Polish, Russian and German. Unlike the other Baltic peoples, who are Lutheran protestants,

the Lithuanians are Roman Catholics. Every year there is a large excess of births over deaths. Formerly, every year 15,000 or more Lithuanians went to America, but under the new conditions emigration has all but ceased."

One of the biggest efforts of the country he states in a brief paragraph:

"Under Russian rule, at least half the adults were illiterate. Now schools are being set up rapidly, though there is a great shortage of teachers. A university, newly founded at Kaunas, has nearly 2,000 students."

If Poland would have been noble-hearted in her dealings with Lithuania in the historic past, and had not in recent years seized from Lithuania lands ethnographically Lithuanian with the ancient capital of Lithuania, there would not be any occasion now for such as this Mr. Mowrer's statement:

"Hatred for Poland and all things Polish is carefully fostered."

History and the oppression and suffering of their kin in the territory occupied by Poland fosters that hatred for the imperialistic country. Patriotism and accomplishment:

"Patriotism runs high, the growth of a true Lithuanian spirit is already visible and apparently time and the new nationalism will soon weld Lithuania into a compact national state. Considering that none of the new countries had little to start with, it is remarkable that Lithuania has accomplished so much."

Patriotism of her people is one of the chief reasons for Lithuania's accomplishing so much, and in spite of abnormal conditions because of the state of war existing between Lithuania and Poland.

Mr. Mowrer sees American influence in Lithuania's constitution:

"The constitution, adopted in 1922, is very democratic. There is a single legislative chamber, the seimas, elected by universal suffrage on a proportional basis. The seimas elects the president of the republic. The government consist of a premier and a council of ministers, on the European plan, but the American influence is shown in the independence of the courts, and in the clauses that the president may not serve more than two terms, and may be impeached by a two-thirds majority of the seimas.

"Every citizen may petition the seimas. Laws may be initiated by petition of 25,000 citizens. Education, including religious instruction, is compulsory. There is a local-option provision with regard to the sale of alcoholics.

"Clause 98 of the constitution reads: "The foundation of family life is womanhood. Equality of rights of both sexes lies at its base."

Lithuanian women, having acquired full civic rights, are accepting full civic responsibilities. They are beginning to be active in politics and many of them are active members of "home guard" rifle corps."

About Lithuania's economic life:

"State Nearly All Agricultural. Lithuania is fortunate, under present conditions, in being wholly an agricultural state. Its only known natural resources are peat and wood. Twenty-five per cent of the land is in forests, 14 per cent is boggy, the rest is pastures and cultivated fields. Barring a large nail factory in Kovno, a celluloid factory and a car factory in Memel, the only industries are small breweries, tanyards, sawmills, sugar refineries and similar enterprises.

"Russia built only one or two strategic railways so near the old German frontier, consequently Lithuania's railways are inadequate to present needs. Two lines run to Germany, and two to Latvia, but the four lines running to Poland and thence to soviet Russia are closed at the frontier, owing to the Vilna controversy. Lines uniting the country with its port of Memel are only now under construction.

"Ordinary roads are poor. The only waterway is the Niemen river, navigable for 395 miles, but as this is chiefly useful for the export of timber from Poland, and as Lithuania allows no Polish timber to come through, it is not busy at present."

"Rich in Agriculture. In agriculture, Lithuania is rich, and can become richer, with care and science. The chief crops are rye, oats, potatoes, barley and flax, and the sugar beet is believed to have a great future. The country suffered heavily in the war, over \$600,000,000 worth of property having been destroyed, but reconstruction has been practically completed, and so far as live stock is concerned, there is more now than ever before.

"The 'land reform,' directed principally against Polish landlords, is being carried out somewhat less radically than in other Baltic countries, where the victims were German Balts. The reform was certainly needed. Nearly 50 per cent of the land was in large estates. Many of these were heavily mortgaged. Absenteeism was common. A fifth of the villages had no land, a third more had not enough. A special bank has been established by the state for the peasants who receive land under the reform, and lecturers go through the villages trying to expound modern methods of farming. Farmers' co-operatives are developing.

"Trade. Lithuania's foreign trade is not large. Its chief exports are timber, flax, linseed, foodstuffs and animal products. Its imports are metal goods, fuel, textiles and chemicals. Nearly all its trade both ways is with Germany, but Britain and Latvia share in it somewhat, and the enterprising Czechs find here a small market for certain of their manufactures.

"At the end of 1922 a national bank was set up, and a new currency, the litas, or gold franc (19.3 cents), was introduced, on a gold basis, which has since been successfully maintained. There are practically no national debts, internal or external.

"One has in general an impression that the Lithuanians, like the good peasants they are, have been careful of their money, and will continue to make ends meet financially."

—o—
W. B. Newwells

LITHUANIA'S DAWN

Awakest, thou son,
Open thine ears;
Hearkest to songbirds;
Havest no fear.

'Tis dawn, after darkness,
Let enter the light;
Open thine shutters,
Fear not for thine sight.

Hearest not thou music,
Sweet to thine heart;
And seest not thou,—
With joyous heart.

The dawn of the morning,
The sun of the day.
The anthem which echoes,—
From a distant way.

'Tis LITHUANIA,—
Land—yours and mine;
Greet her, and love her,
And take her for thine.

Iš "The Booster."

—o—
Kostas Gelvainis

UŽ VILNIŲ.

Mes ugdom kerštą, kerštą didį,
Galandam plieno mes kardus.
Drąsa ir pajėga mus lydi,
Teisybė saugo mūs' vadus.

Už išplėštą tėvynės dvasią
Mokėsime priešui atmokėti,
Ištversim kovą didžią, drąsą,
Nes mums teisybė lems laimėti.

Tad šen narsūs tautos vaikai—
Į Vilnių skinsim platus kelią!
Nušvis tada nauji laikai
Tau, gimta tėviškės šalele.

oniškis.

~~~~~
Garbė ir nauda ne visuomet randasi viename maiše.
Gerbert.

Didžias pergales mes laimėjame su raumenų jėga,
bet tik skaisčių idėjų vedami.
J. Payot,

Pr. Genys

MANO SAULEI

(Skirta B. R.)

(Tešinys)

XIX

Aš dainuosiu.

Aš dainuosiu Tau dainele,
jauną širdį ji gaivins;
po padangę, po aukštybę
takelius jinai praskins.

Aš ilgėsiuos Tavo meilės,
ašarėlės skruostus plaus...
Didis vargas—šaltas mūras
mano ilgesį priglaus...

Aš išskleisiu į pasaulį
baltas sopulio bures
ir išplauksiu-išlinguosiu
per miglotąsias mares!

Aš paleisiu į pasaulį
meilės dainą—gal užklys!
Gal pažadins Tavo sielą
mano saulės spindulys!..

* * *

XX

Savuoju taku...

Nusišypsojai man, tariau žvaigždė esi,
ir ilgesio liepsna širdy jau žiba!..
O, kur vedi mane, jaunyste tu šviesi,
pavasario laukų gėlė ankstyba!?

Nutilk, jaunystės nemačiau—vargai, kančia;
Jauna krūtinė krintos, geso, vyto...
Nors ir mylėjau ką tik tyliai paslapčia—
visų juk širdys plieno ar granito...

Sudie, sudie jauna, Tu mano širdyje
sukūrei amžiną jaunatvės žarą...
Štai jūros prieš akis—bangų sukuryje,
vargsiu vienas savo barą...

Lotelis plunksna—greit paners gilyn,
skaisčiųjų užjūrio šalių nematęs...
Sudie, širdy Tave slepiu—aš veršiuosi tolyn.
Beg žūčiau aš tavųjų šypsnių nesupratęs?!..

* * *

XXI

Poeto meilė.

Aš myliu tik idealus,
galias dangaus šviesas!

Liepsnas, kur naktį klaidžioja
po miegančias dausas...

Aš myliu žemės slėpinius,
gražias dainų šalis!
—Užtrauk dainele—jos šviesa
man širdyje pasklis!

Tu būk šviesa, Tu būk žvaigždė,
Tu būk daina gili!
Poeto sielą ir jausmus
žavėk, žvaigžde tyli!

Nupinsiu Tau aš vainikus
iš ašarų karčių,
surinksiu deimantų, perlų
iš prabočių kančių...

Paminklą kursiu amžiną
tvirtesnį nei akmuo!—
Ir—klaupsis amžiai prieš Tave,
kilni žvaigždžių sesuo!

* * *

XXII

Erdvių tvane.

Ar besugrįši Tu kada
dar į mane,
ar beskrajosiu širdimi
erdvių tvane?

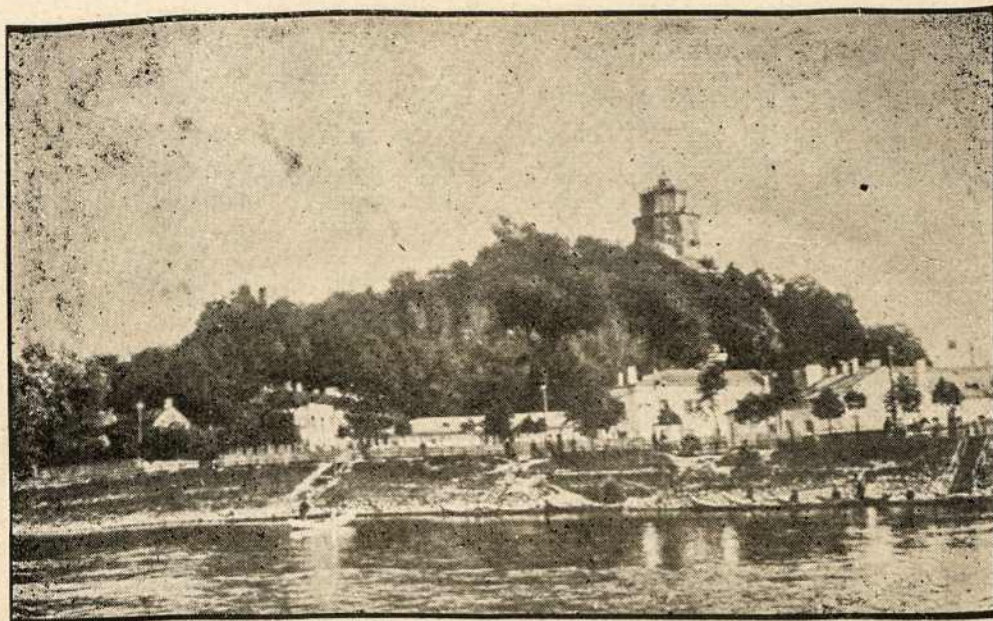
Ar bemyluosi man akis
džiaugsmu šviesiu?
Dievaite, į Tave nykias
rankas tiesiu!

Atnešiu Tau jaunų žiedų
gilios maldos,
ir ašarų—perlų didžiųjų
gailios raudos.

Paliesiu stygą—meilę ji
ramiai kalbės,
o vardas Tavo prakilnus
dainoj skambės!

Prabilsiu amžinu balsu
kartų kartoms,
atversiu skausmą, kur kenčiu
širdims jaunoms!

O Tavo akys ir dvasia
švytės jame

GEDIMINO PILIS,

kuri dabar yra plėšriųjų lenkų užgrobtą Lietuvos dalyj.

ir supsimēs kartu, žvaigžde,
erdvių tvane!

* * *

XXIII

Sudie...

Sudie, sudie...
Jau ir šandie
naktis ateis,
sapnus praskleis...
Prašneks jausmai
ir ilgesys!
ir į tave
širdis išklys...

Saldžiai miegu.
Dangaus sniegu,
skaidriam sapne,
dengi mane;
ir spinduliais
myluoji vis
ir nubučiuoji
man akis...

Tamsiu šydu
tik mudu du
naktis užklos;
ir iš miglos
sušvisi man
dangaus skliaute...
O ilgesys
skausmus gesys...

Paskutinė šventė.

Šandie mano sieloj šventė
paskutinė...
Stygos skamba, amžius kentę,
sutartinę...

*

Budo žaros, budo rytas,
saulė biro!
Po atkalmės išblaškytas
rūkas iro...

Man po kojų aukso srovės
subangavo,
prieš akis šešėliai kovės
sukuriavo...

Mano sieloj meilė žydo
oi širdinga!
Be dejonių, be pavydo
ilgestinga...

*

*Bet... nutrūko stygos, Tavo
stygos šviesios!..
Gilios jūrės sulingavo—
aš... ilgėsiuos...*

*Tų stygų nesurazgysi,
mirė josios...
nė kančios neužgesysi
širdingosios...*

Mazeikiai, 20-VI-25.

AUKLĖKIME BŪSIMUS VADUS.

Simanas Urbonas

—o—

Laiminga toji tauta kuri turi dorus, sumanius ir apsišvietusius vadus. Senovėje lietuvių tauta, tiesa, turėjo garbingų vadų, bet tų pačių vadų ainiai, dėl tuščios asmeninės garbės (kaip Jagėla) velino prarasti visą tėvų šalį vien, kad patenkinus savo ambiciją, kad patiems pasiekus svetimų siūlomą garbę; galainiui viską kas lietuviška prarado, patys išgamomis tapdami ir prazūdydami visą tautą šimtmetinėn svetimų vergijon. Tiktai po keletos šimtmečių vergijos, kada ir pėdsakai senovės vadų pranyko, kilo nauji tautos vadai, vadai iš liaudies tarpo, kurių dėka šiandien Lietuva yra nepriklausoma valstybė, gi ainiai senovės garbingųjų Lietuvos vadų išgamomis tapę svetimiems vergauja.

Lietuvos išeivija Amerikoje prieš akis turėdama senovės lietuvių tautos likimą privalo pasimokinti ir, kol laikas, susiprasti, kad ir mus neišiktų keturioliktojo šimtmečio lietuvių tautos likimas; privalome susidomėti savo likimu ir pasirūpinti išsiauklėti sau tinkamus vadus. Štai, Am. Lietuvių Katalikų Federacija yra susirūpinusi Amerikos lietuvių moksleivių šelpimu, kad gabiems, doriems jaunuoliams davus progos pasiekti aukštojo mokslo, kad tokiu būdu išauklėjus sau dorų mokytų vadų. Taigi, gerbiamasai, ir pats prisidėk su savo centu prie taip svarbaus ir prakilnaus darbo. Kaip pralietas kareivio kraujas ginančio užpultą tėvynę yra įvertinamas ir garbinamas sekančių gentkarčių, taip laiku padaryta auka bus įvertinta būsimos lietuvių kartos, kuri su pagarba minės savo protėvių didvyrišką pasiaukojimą busimajai kartai.

Taigi, brolau-sesut, visi į garbingą, tautai gyvybę nešančią, darbą. Patys aukokime moksleivių šelpimui ir kitus paraginkime, kad ir jie su savo auka prisidėtų. Dabar šelpdami besimokinančius jaunuolius—auklėsime būsimus vadus.

K. J. Krušinskas, Fed. Sekr.,

222 So. 9th St., Brooklyn, N. Y.

—o—

DANTE IR BAUDELAIRE.

Du mokslininku, prancūzas ir italas, susitike, karščiausiai, kiekvienas išdidžiai tvirtindamas, kad jo tėvynė išdavė didingus vyrus, labiausia atsižymėjusius pasaulio literatūroje.

"Dante," tvirtino italas mokslininkas, "buvo didingiausias literatas pasaulyj. Dante buvo nužengęs Pragan!"

"Bah!" atkirto prancūzas mokslininkas, "Baudelaire buvo tūkstantį kartų didingesnis už Dante. Baudelaire pribuvo iš pačio Pragaro!"

A. Matutis

TĖVYNEI.

Tau, tėvyne, tau, brangioji,
Man širdis krūtinėj plaka!
Tau aš, mano mylimoji,
Noriu rozėm's puošti taką!

Tik tave, brangioj' motute,
Noriu laurais vainikuoti!
Tau krūtinė man' jaunutė
Tik daugiausiai nor' dainuoti.

Tavo rozės, tavo rytas
Mane kelia į žvaigždynus;
Žiedais pievas iškaišytas—
Aš laikau per brangumynus...

Tavo vakaras gegužės
Ir žiedai laukų rasoti—
Puikią gimdo tuoj dainutę
Gimtinėlei padainuoti.

Ir dainuosiu tau Lietuva
Ik šilta bebus krūtinė:
Daina amžiams juk nežūva.
Tad, valio, brangioj tėvynė!

Prienai, 1925 m. 16 d. vas.

—o—

J. Žvelgūnas

RUDUO.

Jau nyksta tos dienos,
Taip gražios, malonios,
Lyg rytas svajingas,
Lyg kraštas sapnų...

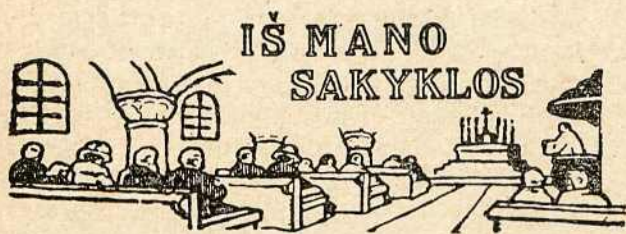
Jau nyksta ir dainos
Paukštelių čiulbėtos;
Ir viskas jau nyksta,—
Ir gražumas gamtos...

Ir artinas dienos
Rūsčios, šiurpulingos;
Ūžianti vėjai—
Žemę myluoja...

Suklinka pastogės—
Vasaros gaili—
Gaila gražiųjų
Vasaros dienelių...

Rokiškis, 25-IX-3.

Rašo Kun. Dr. J. Navickas,
Liet. Vyčių Centro Dvasios Vadas.

KAME MANO GYVENIMO LAIMĖ?

5. *Knygų skaitymas.* Gera knyga yra ištikimiausias žmogaus draugas; lygiai ir bloga knyga—biauriausias jo priešas. Kaip žmogus pavojingą valgiu užnuodija savo kūną, taip lygiai ir bloga knyga užnuodija savo protą. Jeigu jaunuolis nenusitveria nieko kito kaip tikrai šlamštus, kurių mūsų gatvės pilnos, kaip pavyzdžiui: sickening love stories, sensational murders, divorce cases, be doros—be tikėjimo raštai greitai užmezga jo sieloje biaurius šašus, kurie, progai pasitaikius, trūksta ir užnuodija tą jauną sielą, ir tai gal amžinai.

Kalbant apie laikraščius lietuvių kalboje jūs turite *jums* (!) skirtą "Vyti," "Draugą." Jeigu tų per maža, gausite jų Lietuvoje net tokių žurnalų, kurie rivalizuoja su viso kultūringo pasaulio spauda. Anglų kalboje jūs turite *The Literary Digest*, *Columbia*, *Columbiad* (KC), *Commonweal* (kurį remia ir skaito visa protingoji Amerikos visuomenė), mėnraštis—*The Catholic World*. Kiekvieno kataliko pareiga yra skaityti ir *remti* savą katalikišką spaudą. Kuris jos nemia, yra menkas katalikas, labai negudrus. Tas pat galima pasakyti ir apie knygas. Naujos knygos geras išgarsinimas dar nereiškia, kad toji knyga yra gera. Sakysime metai, antri atgal dainušką "I'm forever blowing bubbles" arba "We have no bananas" buvo labai populiarės. Šiandie jau mažai kas jas dainuoja. Taip ir knygos. Pasirodė, žmonės išpirko—ir visa pasibaigė. Reikia skaityti tikrai pamatines knygas (standard books), kurios niekumet nesėsta. Jeigu knyga neverta, kad ją antrą kartą skaitytum, anot p. Carlyle, tai neužsimoka jos visai skaityti. Knygų skaitymas turi būti labai gudriai skaitomas, nes kitaip gali atnešti žmogus daug nelaimių ir užvis didžiausią—amžiną pragaištį. Jums lenka daug lietuvių sutikti, kurie neturi nė tikėjimo, nė doros. 90% tų visų nelaimingųjų—tai nedorų raštų skaitymo aukos. Mažai tepažindami savo tikėjimą ir menkai tevertindami dorą, greitai iškrypo iš tiesos kelio ir ištvirko. Aišku, jie neturėjo išmanymo dorybės.

6. *Draugų pasirinkimas.* Šv. Raštas sako: "Ištikimas prietelis tvirta globa; kas jį rado, rado turta. Su ištikimu prieteliu niekas negal lygintis; auksas ir sidabras neturi vertės, palyginant su jo ištikimybės gerumu. Ištikimas prietelis gyvenimo ir nemarumo vaistas; ir kurie bijo Viešpaties, tie jį randa." (Ekli. 6, 14-16). Draugiškumas, nors nėra dorybė, bet teikia didelės galimybės (a facility) doriau gyventi. "Vienas žodis ne šneka, vienas vyras ne talka; kur du stos visados daugiau padarys," sako mūsų poetas Jakštas. Bet kaip yra sunku rasti geras draugas. Tokio draugo ieškojime išmanymas yra būtinais reikalingas, nes geri draugai neauga kaip grybai ant kiekvieno kelmo. Draugu nėra tasai asmuo, kurį mes angliškai vadiname a chum. Draugu nėra nė toksai, kuris dažnai trinaisi apie mus (hangs around us), ypatingai kuomet mes jam reikalingi; anglai tokį trynimąsi vadina "a sponging friendship," kas teikia prasmę dielės—siurbelės (a leach). Tikras draugas, tai yra mano "antras aš," arba kaip dažnai sakoma viena siela dviejuose kūnuose. Draugas sielojasi mano nuotikiais: džiaugiasi mano džiaugsmiais ir apverkia mano nelaimes. Niekas kitas, tikrai išmanymo dorybė tegali mums išrinkti tokį gerą draugą.

7. *Širdies bei meilės aukojimas.* Draugiškumas tikra to žodžio prasme tesiranda vien moterystės Sakramente tarp vyro ir moteries. Jeigu didelis išmanymas yra reikalingas draugo pasirinkime, tai ypatingai vyro ar žmonos pasiskyrime. Draugiškumas prasideda pažintimi ir josios palaikymu. Brangus jaunikaiti ir mergaitė, niekumet nepalaikyk jokiu būdu draugiškumo santykių su tuo vaikinu ar mergina, kurie negali būti, ar jūs nenorite, kad jie būtų jūsų vyru ar žmona: Tuos santykius palaikydami, jūs skriaudžiate vienas kitą. Nepalaikykite artimų draugiškų santykių nė su kitatikiais, nė svetimtaučiais (čia kalbu vien moterystės žvilgsniu). Bažnyčia vengia mišrių tikybių ir žmonės—svetimos tautos moterystė. 99% tokių susituokimų yra nelaimingos šeimynos.

8. *Draugijų priklausymas.* Žmogus yra skirtas gyventi draugijiniu gyvenimu. Todėl be visuomenės ir šeimynos yra dar viena bendrų santykių rūšis—draugija, kurios nariai yra surišti bendra užduotimi. Kaip žolė be šviesos ir žuvis be vandens, taip žmogus be draugijos negali gyvuoti. Žmogus vienu vienas labai kebliai jaučiasi, anot anglų priežodžio: "he feels like a fish out of water." Pas mus yra daug įvairių ir gerų draugijų. Jums bendrai yra skirta Lietuvos Vyčių draugija; todėl tenisiranda lietuviško jauni-

mo tarpe nė vieno, kuris nepriklausytų prie tos prakilnios ir garbingos organizacijos.

Žodis vaikinams. Jums, be abejo, yra žinoma KC. Jūsų geresniam pasisekimui biznyje arba gavimui geresnės vietos dirbtuvėje yra pravartu priklausyti prie KC. Bet deja! aš negaliu to paties pasakyti apie Y.M.C.A. Katalikai tenai nekenčiami; jie negali užimti jokios svarbesnės vietos; ir jų pačių dora bei tikėjimas tokiose sąlygose nukenčia. Todel Katalikų Bažnyčia griežtai draudžia priklausyti prie Y.M.C.A. Aš manau, kad apie kitas amerikietiškas draugijas plačiai jums askinti nereikia: jūs žinote, kad katalikai jokiū būdu negali priklausyti prie šitų draugijų: Masons, Knights of Pythias, Odd Fellows, K.K.K. ir joms panašias. Jeigu katalikai jose priklausytų, jie negali gauti išrišimo ir nesiskaito Katalikų Bažnyčios nariais. Gera draugija rasti nereikia ypatingo išmanymo, bet toji išmanymo dorybė turi aiškiai pasižymėti tosios draugijos Konstitucijos pildyme.

9. *Pašaukimo pasirinkimas.* Luomo arba pašaukimo atatikimas nėra jau taip lengvas dalykas kaip kartais manoma. Atsitinka užklausti jaunikaičio, lankančio high school:—"kuo tu manai būti?"—"Aš dar nežinau," gauni iš jo atsakymą. Kiek jaunikaičių ir mergaičių, jau baigusių high schools, dar nežino kuo jie nori būti. Tai labai gaila, nes reikia jau iš anksto ruoštis į kokį nors pašaukimą, jeigu mes norime jame būti sėkmingais (to be efficient in the call of our life). Veltui būtų mano noras ir pastangos būti geru svaidinio žaidiku, jeigu aš neišsilavinau jaunystėje, kuomet kiekvienas kūno linkimas buvo lankstesnis. Ne kiekvienas gali būti profesijos žmogus (to be a professional man), bet kiekvienas turi mokėti nors kokį amatą (must learn a trade), kad reikalui esant galėtų sau duoną užsidirbti. Jeigu mūsų išmanymas dar nėra užtektinai išlavintas, be abejo turi dar maža patyrimo, tuomet ieškokite išmintingo patarimo pas tokius žmones, kurie dalykuose nusimano ir kurie noriai jums patars: jūsų tėvai, jūsų draugai, bet labiausia jūsų dvasiniai vadai—kunigai; tai jūsų geriausi patarėjai.

Išmanymas, tokiu būdu, tvarko visą žmogaus gyvenimą ir išsprendžia jo likimą: laimę ar nelaimę šiame gyvenime ir išganyimą ar prazūtį amžiname. Ne veltui Išganytojas įsako savo mokiniams būti gudriais, nes žmogus tikrai gudriai gyvendamas gali atsiekti savo galutiną Tikslą.

Pasizadėjimas:

1. Sveikatos reikalas: a) anksti gulti ir anksti kelti; b) nevartoti jokių svaigalų; c) nedaug žerūkyti (merginos—visai ne).

2. Laiko vartojimas: lankyti vakarinę mokyklą arba šiaip jau mokintis: lietuvių kalbos ir rašybos; muzikos (kokiu nors instrumentu), dainavimo; piešimo; technikos darbų: typewriting, stenography (shorthand), car driving, electrical connections, radio combinations, etc. Merginos: įvairių įvairiausių rankų darbų, virimo, etc.

3. Pareigų ėjimas—niekumet nelenkti Šv. Mišių; neužvilkti ėjimo prie Šv. Sakramentų; b) visame pagelbėti tėvams; c) rytais nesivėluoti į darbą.

4. Pinigų išleidimas—atidarymas GERAME banke "checking account"; b) pinigų veltui neaikvoti (lavintis taupume—thriftiness).

5. Knygų skaitymas—a) išsirašyti du geru laikraščiu: lietuvišką ir anglišką; b) imti iš viešojo knygyno knygas ir jas SKAITYTI!

6. Draugų pasirinkimas—a) palaikyti gerus santykius su visais; ir b) turėti vienas, kitas geras draugas.

7. Širdies ir meilės aukojimas—nedraugauti su svetimtaučiais ir kitatikiais.

8. Draugijų pasirinkimas—a) įsirašyti į Lietuvos Vyčių organizaciją, Marijos Vaikelių draugiją, kur jos esama, ir t.t.; vaikinai į K.C.; b) jeigu kuris yra nariu Y.M.C.A.—būtinai pamesti.

9. Pašaukimo pasirinkimas—a) ieškoti savo pašaukimus; ir b) būtinai mokintis kokio nors amato.

—o—

Kostas Gelvainis

KELIAUJANT PRIE IDĖJOS.

Skiriu tam, su kuriuo teko žengti pirmuosius jaunystės žingsnius —
—Anti-Byru.

Kelias į idėją eina ne per rozėtas lankas, bet per erškėčiais klotas uolas. Tamsu, nejauku ir krupulinga žengti tuo keliu... Bet mūsų krūtinėse dega kilni idėjos ugnis, kuri mus skatina žengti prie kilnaus Idealo, siekti laimės pilį.

Pavojingas kelias idėjon. Ne visi jį iškeliauja, ne visi pasiekia savo tikslą. Bet mes ryžomės pasiekti tą kilnųjį Ideala, taip nejučiomis sušvitusį mūsų gyvatos ryte. Mes siekiame kilnių idėjų, mes einame saulės karalijon...

Nors sunkus ir pavojingas kelias prie idealo, bet mes ištversime! nes sunertos rankos, sukauptos sielos yra neįveikiamos biaurių tamsybės šmėklų. Mes laimėsime, nors ir patsai pragaras stotų prieš mus.

Sykiu pradėję kelionę, sykiu ir baigsime ją. Drauge dalysimės laimės trupiniais, drauge kešime ir kartųjį nusivylimą.

Neliūsk, drauge—mes laimėsime!

Joniškis.

Pastabos ir Apžvalga.

Lietuvybės likimas Amerikoje.

Paskutinės statistikos apie immigraciją del fiskalinių metų užsibaigusių pereitą birželio mėn. nurodo įdomų faktą: kad iš Suv. Valstybių nepiliečių Lietuvon iškeliavo 39 daugiau negu iš Lietuvos atkeliavo į Suv. Valstybes. Iš Lietuvos į Suv. Valstybes įsileista 472, gi Lietuvon nepiliečių iškeliavo 511. Reiškia per ką tik praėjusius metus mūsų ateivių skaičius sumažėjo 39, neskaitant mirusiųjų per tą laiką. Iš Lietuvos atkeliavusieji tą metą juk ne visi buvo lietuvių tautos; daug jų galėjo būti Lietuvos tik piliečiai, žydų kilmės. Lietuvon iškeliavusieji greičiausia buvo beveik visi lietuviai. Taigi mūsų tautybės likimas Amerikoje remiasi tuo, kiek yra ir bus susipratęs mūsų čia priaugantis jaunimas. Tėvynainiams yra kuo susirūpinti.

Perėjo į kitas rankas.

Rugsėjo 11 d. liuteronai perėmė Valparaiso universitetą į savo rankas. Per paskutinius kelis metus visokių gandų ėjo apie to universiteto likimą. Dabar nors jo gyvavimas yra užtikrintas. Liuteronai tą universitetą gerinsią mokslo žvilgsniu, bet palaikysią kitas jo tradicijas. Kitų tykybų žmonių nevaržysią.

Daug mūsų išėivijos darbuotojų (tarp jų ir mūsų narių, darbuotojų) gavo pradžią šioj mokykloj. Kai-kurie jų jau yra grįžę Lietuvon. Kitur buvo jiems neprieinama labiausia del bran gumo. Dar ir šandie apie pora desėtkų lietuvių lanko ją.

Ta mokykla pasižymėjo ir tuo, kad kai-kurie belankydami ją užsikrėtė bedievybės dvasia, bet yra ir tokių jos alumnų, kurie šandie pasižymi savo dievotumu ir dideliais Bažnyčiai darbais.

Liuteronai paprastai tvirtai laikosi savo tikėjimo. Jie be abejo gerbs ir kitų tikėjimų išpažintojus. Bet čia klausimas kyla, ar jie pakę socialistų ir komunistų, kurių palyginamai ten nemažai buvo ir pastaraisiais laikais.

Nauja vienuolija.

“Darbininko” Nr. 102 straipsnyje “Mūsų Vienuolynai” paduoda žinučių apie visas lietuvių vienuolijas gyvuojančias Amerikoje, bet daugiausia apie nesenaį įkurtą Nukryžiuoto Jėzaus Lietuvių Kongregaciją. Jos įkurimu daugiausia pasidarbavęs pasionistas, kun. Alfonsas Maria.

Toje vienuolijoje jau yra aštuoniolika lietuvių. Laikinai yra prisiglaudusios prie seserų Nekalčiausios Panos Marijos Širdies Vienuolyne,

tų pačių kurios išlavino seseris kazimierietes. Jų užsiėmimas, tai globoti našlaičius, senelius, ir mokyti.

Negyvas brangesnis už gyvą.

“Draugas” rugsėjo 26 d. padarė trumpą, bet daug reiškančią, žinutę: Milwaukee, Wis. Clearing House Association paskelbusi vietiniuose laikraščiuose atlyginimą už sugavimą arba užmušimą bankų plėšikų. Už nušautą plėšiką siūlanti \$2,500, o už suimtą gyvą tik \$1,000. Seniau daugiau mokėdavo už sugautą gyvą piktadarij. Šandie, kai piktadariams lengva išsisukti nuo bausmės, tai jų gyvų suėmimas, suareštavimas mažai naudos atneša. Jie greitai ir vėl sugrįžta prie savo nedoraus darbo. Geriausia nuo jų apsauga, tai kai pristato teisingiausiam Teisėjui. Tai prie ko šios šalies drauginė tvarka priėjo.

Atsisveikino.

Rugsėjo 21 d. “Vyties” redakciją aplankė ir atsisveikino Dr. Kazys Pakštas, kurs su Dr. Al. Račkumi buvo pirmutiniai “Vyties” redaktoriai. Dr. Pakštas papasakojo kiek nors apie savo kelionę Vakaruose, paskaitas apie Lietuvą, agitaciją už tėvynę. Laikraščių iškarpos vadino jį mokslininku (savant). Vyčiai ir šandie tebėra artimi Dr. Pakšto širdžiai. Jei apystovos daleis, tai mūsų organui parašys straipsnelių. Spaliu mėn. jis išvažiuoja Lietuvon, profesoriauti universitete. Su savimi vežasi daugybę žinių, vaizdų, literatūros ir įdomybių kurių prisirinko išvykoje Vakaruose.

Aplankė.

Nesenai atvykęs iš Lietuvos, p. Matas Zujus, buvęs “Vyties” redaktorius, aplankė redakciją rugsėjo 26 d. Jis pasižadėjo savo mintimis pasidalinti su visais nariais per organą, kai apsisistos kur nors pastovioj vietoj ir pasilsės.

Naujų narių vėjus.

Nepamirškime išanksto rengtis prie naujų narių vėjus, kurs prasidės sausio 1 d. ir tęsis du mėnesiu. Centras ir šiame vajuje laimėjusiems duos dovanas.

The noblest of all forms of government is self-government, but it is the most difficult.

Theodore Roosevelt.

The glory of the good is in their consciences, and not in the tongues of men.

Thomas a Kempis.

Talking comes by nature, silence by wisdom.

: SPORTAS :

L. VYČIŲ CHICAGOS SVAIDININKŲ LYGOJ.

"HOME RUNS"

Mūsų lygoje šį sezoną buvo išmušta 47 "home runs," kuriuos padarė sekanti:

F. Laurynaitis, Prov.	5	Scharris, Prov.	1
J. Beržinskas, N. S.	3	Vainauskas, Prov.	1
S. Kupernavičius, Cic.	3	Kondokas, Prov.	1
Strakalaitis, M. P.	3	Beveršis, Prov.	1
Drazdauskas, N. S.	2	Stogis, M. P.	1
Jankauskas, M. P.	2	B. Krivickas, M. P.	1
Puniškis, M. P.	2	Zauris, W. S.	1
Gečias, W. S.	2	Kalažinskas, W. S.	1
Zaringas, Prov.	2	Tarulis, W. S.	1
Gramontas, B. P.	2	Gataveckas, W. S.	1
Kalainis, N. S.	1	Griečius, W. P.	1
Pranauskas, N. S.	1	Damakaitis, W. P.	1
Dovigėla, N. S.	1	Dwellis, W. P.	1
P. Kupernavičius, Cic.	1	Skačkauskas, W. P.	1
Butneris, Prov.	1	Kabelis, B. P.	1
Šurna, Prov.	1		

* * *

ČIAMPIONAI.

North Sidės L. Vyčių 5 kuopa užbaigė svaidinimo sezoną su neblugu nuošimčiu mušime. J. Drazdauskas, 1923 m. pirmą kartą mėgino žaisti su 5-ta kuopa, bet negavo žaisti reguliariai lygos žaidimuose. 1924 m. pasirodė neblogas gaudytojas ant "field" ir užpakaly mušėjų kaip "catcher," bet jo prastas mušimas nedaleido žaisti kiekviename žaidime. Šiame sezone užsitarnavo sau regularę poziciją ant "field" ir užbaigęs sezoną pasiliko pirmoje vietoje North Side tyme kaip gaudyme, taip ir mušime.

	AB	R	H	Pct.
Drazdauskas	46	14	21	.457
Andriuškevičius	45	16	18	.400
J. Beržinskas	44	12	17	.386
Kalainis	47	16	18	.383
Stanevičius	40	15	15	.375
Dovigėla	19	6	7	.368
Kaminskas	30	10	11	.367
Nausėda	6	0	2	.333
Daugirda	29	5	9	.310
P. Beržinskas	18	7	5	.278
Pranauskas	37	16	10	.270
Laurentas	32	8	6	.188
Marcinkevičius	4	0	0	.000

Visas tymas ..... 397 125 139 .350

* * *

North Sidės metikų štabas irgi gražiai pasirodė. G. Daugirda užėmė pirmą vietą savo kuopoje, ir taipgi lygoje, laimėdamas 6 žaidimus, nepralaimėdamas nė vieno.

	W	L	Pct.
Daugirda	6	0	1.000
Marcinkevičius	1	0	1.000
P. Beržinskas	2	1	.667
J. Beržinskas	0	1	.000

* * *

Pereitu du metu 5 kuopa neturėjo atsakančio 3 base-mano ir gaudytojo (catcher). Laimėję savo pirmą čempionatą, geresni svaidininkai iškriko. Šį sezoną J. Beržinskas, kuris žaidė "left field" prie North Sidės kuomet 5 kuopa liko čempionais, sugrįžo ir užėmė gaudytojo vietą, kurią begalo gerai pildė.

Kalainis, kuris vis žaidė su svetimtūčiais pereiniais laikais, pagaliau stojo į darbą su vyčiais, užimdamas trečią bejsą.

Menedžierius J. Antanavičius, kuris per tris metus dirbo su vyčiais prie base-ball, kaip "coach" 1923 ir buvo menedžieriumi 1924 ir 1925 metais, pagaliau atsieikė savo tikslą—laimėti 5 kuopai dar vieną čempionatą.

Enemy.

* * *

CICERO UŽĖMĖ ANTRĄ VIETĄ.

S. Kupernavičius, Cicero vyčių metikas, pakėlė savo base-ball tymą į antrą vietą lygos stovyje, sulaukė 4 kuopą, duodamas tik 6 mūšius ir išstreikuodamas 20 svaidininkų.

Šurna, Providence metikas, irgi metė neblogai, bet turėjo užleisti 14 kuopai viršų, nes draugai nedaug pagalbos suteikė, kada buvo labiausiai reikalinga. Abi kuopos padarė klaidų, bet Providence klaidos buvo daugiau nuostolingos.

CICERO	AB	R	H	E
Mažintas, ss	5	1	1	1
P. Kupernavičius, lf	6	0	1	0
Petrauskas, rf	3	2	0	0
B. Janoskis, 1b	5	3	2	1
S. Kupernavičius, p	6	1	1	1
Krenčius, 3b	4	1	1	1
Gražulis, c	3	0	0	0
Žukauskas, 2b	3	0	0	0
Kiškūnas, cf	5	0	0	0

40 8 6 4

PROVIDENCE	AB	R	H	E
A. Laurynaitis, 1b	3	1	0	0
Martinonis, cf	5	0	0	0
Kondokas, 2b rf	4	1	1	3
F. Laurynaitis, rf 2b	4	1	0	0
Smitas, 3b	5	1	1	1
Zaringas, lf	5	1	0	0
Butner, ss	5	1	2	0
Beveršis, c	5	1	0	1
Šurna, p	5	0	2	0

41 7 6 5

PROVIDENCE ..... 0 0 0 5 0 1 0 0 1 0 0—7
CICERO ..... 1 0 1 0 3 0 0 0 2 0 1—8.

2-base mūšiai: Šurna, P. Kupernavičius, Krenčius, Butneris (2). 3-base mūšiai: B. Janoskis. Strike outs: S. Kupernavičius, 20; Šurna, 13. Base on balls: S. Kupernavičius, 4; Šurna, 8. Hit by pitcher: S. Kupernavičius, 3; Šurna, 1.

* * *

BOWLING.

Baseball sezonui užsibaigus, sportininkai rengiasi prie ko naujo, kad sporto mylėtojai turėtų kuomi domėtis ir linksmai praleisti savo liuosas valandėles, žiūrint į savo jaunimą, lavinanties įvairiose sporto šakose, vieton namiej sėdėti ir ilgas ir nuobodžias valandas praleisti.

Providence, North Side, Cicero ir West Side jau turi tymus suorganizavę ir yra pasirengę pradėti boles rityti.

Kitos kuopos, turinčios tymus, kreipkitės į lygos valdybą, p. Savicką arba J. Martinonį. Trumpame laike bus skelbiama, kur kokios kuopos susirems. V.

GARY, IND.

Svaidininkai. Svaidininkams sezonas jau užsibaigė. Turėjo keletą žaidimų su vietiniais svaidininkų rateliais. Tekdavo ir laimėti ir pralaimėti. Kartą laimėjo ir nuo labai gero, seno ratelio.

Dabar pastangos yra dedamos, kad susikrapščius užtektinai pinigų idant būtų galima įsitaistyti uniformas pavasarį ir padengti kitas lėšas, kurios susidarytų žaidimų sezonui atėjus.

Pramoga. Lapkr. 22 d. atletinis ratelis rengia šokių. Per tą vakarą saxafonas bus padovanojamas.

Basket-ball. Dabar vyčiai atletai organizuoja basket-ball ratelį. Vėliau priduos daugiau žinių.

Žymus narys. Vienas Vyčių 82 kp. narys, Ant. Skrubulis, lanko Froebel high school ir yra tos mokyklos football tymo kapitonu. Jo pozicija tyme yra "center." Seniau tame football tyme pasižymėjo Jonas Zdankus, kurs buvo pripažintas all-state guard. Ir šie vyrukai yra karšti lietuviai patriotai, garsina ir kelia lietuvių vardą.

WATERBURY, CONN. Banding for work. After a summer of inactivity, due to the disbanding of the league in which the K of L had entered a team, the local A. C. got together and held an annual meeting Sept. 17, 1925.

Joseph Yesulaitis was elected chairman to succeed John Kairis, and 'Pat' Verbickas assumed the duties of secretary; Jokubaitis remained as treasurer.

Expect much activity. With the opening of the new St. Joseph's School and Auditorium, and because of the generous and kind support of the pastor, the athletic activity is bound to increase. A bowling league is being formed, a pool tournament in the works, and the senior and junior basketball teams are anxious to get going. The senior K of L team, runners up for the city championship last season, are out to better their last record of 11 wins and 3 defeats.

In new ranks. In honor of Joseph Marchukaitis, who recently stepped into the ranks of the married, a stag and farewell party was successfully held August 25th. Amid wishes of good luck, cheers and speeches of his fellow-members Joe was presented with a traveling bag and a purse of gold. "Bon voyage."

Indications. The athletic branch boasts of a membership of fifty, all of whom seem to be in the proper mood for work, and all indications point to a most successful season, both socially and in athletics.

Scribe.

* * *

IŠ MERGAIČIŲ SPORTO.

WATERBURY, CONN. Vasarai baigiantis jaunimo, ypač mergaičių, mintys yra kreipiamos prie įvairaus veikimo. Nors čia vytytės yra apsuptos choro ir teatriniu darbu, vienok randa vietą ir sportas.

Plaukymo pamokos. Kadangi kas vasarą atsitinka daug nelaimių jūrose delei nemokėjimo plaukti, tai L. Vyčių 7-tos kp. mergaitės suorganizavo labai naudingą ratelį, t. y. plaukymo (swimming) klasę. Pamokos yra duodamos viešųjų (public) mokyklų "gymnasium's swimming pools." L. Vyčių 7-ta kuopa užmoka visas lėšas. Tikimės, kad ateinančią vasarą Conn. valstijos geriausios plaukikės bus L. Vyčių 7-tos kp. narės, kurios džiaugiasi ir naudojasi šia kuopos teikiama parama.

Gimnastikos klasė. Taipgi yra organizuojama mergaičių gimnastikos klasė. Beveik visos uoliai pritaria tam reikalui ir laukia pradėdant veikimo kurs prasidės spalio mėnesį.

Komisija. Komisija sporto reikalais darbuotis susideda iš sekančių: O. Orantukė, O. Stankiūtė, O. Palauskaitė, A. Žiburiūtė ir A. Liutkiūtė. A.

—o—

Boston universitetas reikalauja, kad mergaitės būtinai dalyvautų visokiame sporte, bet rūkyti joms draudžia.

Holandijos miesto gatvėse daugiau žmonių dviračiais važiuoja negu pėsti eina.

A memorial to Walter Camp, father of American football, is to be erected by the National Collegiate Athletic association.

A skilled German stilt walker steps on his stilts from a second-story window.

The automobile industry is offering numerous new coaches this fall, but we doubt if any of them is better than Knute Rockne. —Gary Post-Tribune.

LIETUVOJE.

Šančių šauliai—"Pochodnia". Šančių lenkų draugijos "Pochodnia" futbolininkų komanda iššaukė rungtis vos tik kelias savaites susitvėrusią Šančių šaulių futbolo komandą. Rungtynės įvyko rugpjūčio 9 d. Karo mok. aikštėje. Pirmam havtaime šauliai lenkams įvarė 6 golus. Antram buvo kiek sunkiau, nes lenkai pasikvietė į pagalbą kelis "Kovo" lenkomanus. Betgi rungtynės baigė 7:0 šaulių naudai.

* * *

Basketbolas. Sekmadienį įvykusiose basketbolo moterų rungtynėse LFLS nugalėjo Kovą 15:0.

Lietuvinkime sporto terminus. Jau senai "golkipėris" užleido vietą "vartininkui," ar nebus laikas "referiui" tą patį padaryt "tarpininkui." Tarpininko sąvoka pilnai apima posakį "referį." Futbolininkų terminologijoje dar yra daug svetimų žodžių. Būtų malonu matyti, kad augant futbolo sportui, augtų jame ir lietuviškoji terminologija. Futbolo sportas pasiekė jau kaimus. Bus labai keista, kada kaimo jaunimas nežinantis svetimos kalbos pradės savaip tuos "referi," "golkipėris," "forward" ir t.t. tarti. Ir dabar girdėjau, kad provincijoje futbolas virto "putpelu." M. VI. Žutautas.

("Karys")

—o—

URAGVAJIEČIŲ GASTROLĖS PO EUROPA.

Praėjusių metų pasaulio olimpiados nugalėtojais—futbolo virtuožais uragvajiečiai, gastroliavę Europoje virš trijų mėnesių jau parvyko gimtinėn. Europoje jie padarė 31 futbolo rungtynes, jų 21 laimėjo; 6 rungtynės išėjo be rezultatų ir 4 rungtynes pralaimėjo. Pralaimėjo tas 4 rungtynes: Čeko-slovakijos komandai Spartai 1:0; Belgijos rinktinėi 2:1; Ispanijos Barcelonai 2:1 ir Europos Barcelonai 2:1. Rungtynės įvyko 3 valstybėse.

Daugiausia golų įvarė uragvajiečių komandoje žaidėjas Pedro: laike šešių rungtynių jis įvarė 21 golą. Iš visų pajamų Europoje uragvajiečiams liko gryno pelno virš \$25,000. Už šiuos pinigus klubas žada steigti Montevideo savo naują stadioną.

—o—

Harrisono Vytė M. K.

YOUR LETTER

I read each letter, that you send,
With cheeks aflame;

And when I come to the letter's end,
I kiss your dear name.

And next to my heart your letter light
Lies till the day is through.

And beneath the pillow, all the night
It brings me sweet dreams of you.

Kas Jaunimo Veikiama

CHICAGO, ILL. Apskr. sus-mas. Rugsėjo 12 d. Aušros Vartų parap. svet. įvyko L. Vyčių Chicagos Apskrities mėnesinis susirinkimas.

Neatsilankius pirmininkui, nei jo pagalbininkui, susirinkimo vedėju išrinko Ig. Sakalą.

Del L. Vyčių Chicagos Apskr. chorui vedėjo gavimo Ig. Sakalas pranešė, kad yra tuo reikalu susirašinėjama su įžymiais lietuviais muzikais ir kad gal neužilgo Apskrities choras bus atgaivintas.

Buvusio populierumo pikniko atskaita dar nepriduota Apskričiai, bet Pr. Savickas pranešė, kad pelno yra padaryta apie \$200.

Nutarė Chicagos Apskr. Vyčių Lygos svaidininkams surengti pagerbimo puotą per kurią bus suteikiamos dovanos laimėjusiems. Į rengimo komisiją išrinko V. Rūkštali, A. Budrij ir Pr. Mykolaitį.

Sekanti susirinkimai bus laikomi sekmadieniais, 2 val. po piet. Iš eilės sekantis sus-mas bus spalį 11 d., 2 val. p. p. West Pullman'e, prie 35 kuopos.

Į šį susirinkimą atsilankė neseniai atvykęs iš Lietuvos gerb. kun. dr. Drangelis, kunigų Marijonų kongregacijos narys. Jis pasakė trumpą prakalbėlę, sveikino vyčius Mariampolės pavasarininkų vardu. Patarė vyčių susirinkimus pajvairinti trumpomis paskaitomis. Ir jis pasižadėjo, kad kur galėsias ir bus kviečiamas, vyčiams darbuosis. Vyčiai karštai jam delnais plojo.

Vytis.

WATERBURY, CONN. Rugsėjo 14 d. 8 val. vak. L. Vyčių 7-ta kp. laikė mėn. susirinkimą savo klubo salėj.

Nauji nariai: Prisirašė nariais: Stella Markus, Gediminas Pitkavičius; jaunamečiai: Prosperas Zailskas, Juoz. Pacauskaitė ir Kaz. Verbickas.

Klasės. P-lė Liutkiūtė pranešė, kad yra organizuojama "gymnastic" ir "swimming" klasė mergaitėms.

Viešas balius. Nutarė rengti viešą balių. Komisijon įeina Juoz. Jesulaitis, Myk. Verbickas ir Pet. Lazauskas.

Vakarėlis. Taipgi nutarė rengti privatišką vakarėlį. Pasidarbuoti tam vakarėliui apsiėmė Juoz. Alexandravičius, Jonas Kairis, Stef. Sapranienė, Ona Paulauskaitė, ir Pros. Zailskas.

Balius. Kitas nutarimas padaryta tai rengti balių ("Halloween Dance") spalį 31 d. ir skirti visą to vakaro pelną parapijos naujai mokyklai. Į komisiją įėjo Haroldas Kenausis, Juoz. Alexandravičius, Benis Gelbogis, Ona Maurutis, Anelė Inkratas, Pet. Dulskis ir Gediminas Pitkavičius.

Dovana. Beto dar nutarė duoti \$10 aukso 8-to skyriaus mokiniui-ei už parašymą geriausio "essay" kaip buvo pereinamais metais.

Pirma pramoga. Rugsėjo 20 d. vyčiai surengė privatišką vakarėlį parap. svet. Kadangi ši buvo pirmą pramoga šį sezoną, tai labai skaitlingai į ją atsilankė. Padainavo solo p. Adelė Žiburiūtė ir taipgi Vincas Girkonis. Klebonas, kun. Valantiejus trumpai, bet įdomiai prakalbėjo į narius. Šokiais griežė Vyčių orkestra. Visi gražiai ir linksmai praleido vakarą. "K."

CICERO, ILL. Darbai dar ateityj. Šiuo tarpu L. Vyčių 14 kp. yra pusiau pakrikusi. Ligi šiol svaidininkai buvo savo ratelio reikalais užimti, kiti darbuotojai irgi pilnas rankas kitų darbų turi. Taigi, kuopa buvo apleista. Bet ateitis jai šviesesnė brėkšta. Gerb. kleb. kun. H. J. Vaičiūnas, mūsų organizacijos garbės narys, nors dabar ir pilnas rankas turi su bazaru ir bažnyčios ir klebonijos statymu, tačiau jo širdį traukia prie mūsų jaunimo—vyčių, ir jis galvoja kaip greitai vėl galės stoti į jų tarpą, jiems vadovauti, žadinti ir drąsinti prie darbų. O žinote kokie darbai nuveikiami kur mūsų gerb. dvasios vadas vadovauja!

Koresp.

WATERBURY, CONN. Vyčiai koncerte. Spalio 25 dieną bus iškilmingas naujosios gražios parapijinės mokyklos pašventinimas. Toj pačioj dienoj vakare, vadovaujant muzikai Aleksui, bus vyčių choro koncertas.

Darbuojasi. Mūsų jaunimas, vyčiai, vadovaujant darbščiai valdybai (Kairis, Liutkiūtė, Mažeika, Žiburiūtė), planuoja ir darbuojasi, kad būsiantis Vyčių XIV seimas būtų kuopasekmingiausias. Padėk jiems Dieve!

Voras.

CHICAGO, ILL. Brighton Park. Vyčių 36-ta kp. smarkiai darbuojasi. Susirinkimai yra gyvi, žaidimai linksmi, programėliai po susirinkimų gražūs. Narių skaičius auga didyn. Per dviejų savaitių laiką prisirašė aštuoni nauji nariai.

Kuopa daug yra prisidėjusi prie parapijos bazaro. Gyvuojame ir augame.

Koresp.

NASHUA, N. H. Tėvynainiai-ės. L. Vyčių 20 kp. susideda daugiausia iš čia augusio jaunimo. Savo tėvynės ir visos tautos reikalus karštai atjaučia darbu ir aukomis. Ir tas vis nebe priežasties. Vietinis gerb. klebonas, didelis vyčių prietelis ir darbuotojas, labai sumaniai kuopai vadovauja, pats daug darbo ir sielos įdėdamas.

Auka. Šį rudenį išvažiuojant seminarijon klierkui Jonui Zabulioniui kuopa įteikė jam auką \$10.

Koresp.

WESTVILLE, ILL. Sužeidė. Rugsėjo 14 d. 3 val. po piet angliakasyklose tapo sužeistas A. Aponaitis. 15 minučių prieš baigiant darbą akmens skalos pasileido ant jo. Jį pavojingai sužeidė galvoj ir kairėj kojoj. Ant rytojaus būtų vykęs į Milliken universitetą, Decatur, Illinois.

Šis nelaimingas nuotikis sujudino visus vyčius-tes. Kun. L. Brigmanas atnašavo šv. mišias, kad Dievas suteiktų greitai jam sveikatą. Vyčiai tuoj nusiuntė jam gėlių-bukietą. Visi linki jam kuogreičiausio pasveikimo.

F. J. P.

CHICAGO, ILL. Dievo Apveizdos kol. L. Vyčių 4 kp. pasišventęs darbuotojas, klier. V. Mikaitis, lankas St. Francis seminariją, St. Francis, Wis., rugsėjo 20 d. gavo subdiakonato pašventimus.

Koresp.

PATERSON, N. J. Darbuotė. Rugs. 26 d. įvyko L. V. 61 kp. susirinkimas. Apsvarsčius bėgančius reikalus, nutarė: organizuoti mergaičių sporto sekciją. Sporto sekcijos vedėjai M. Sasnauskaitė ir M. Sprainaitis.

Rengti draugišką pramogą Lolly Pop Dance, rugsėjo 25 d. šv. Kazimiero parapijos salėje. Pelnas per pusę su parapija.

Organizuoti Vyčių chorą; su klebonu pasitarti apie mokytoją apsiėmė J. Sprainaitis.

Statyti veikalą. Vedėjai meno sekcijos: J. Sprainaitis ir I. V. Kulikaitis.

Rep.

CHICAGO, ILL. Town of Lake. Jau senai kaip buvo rašyta apie Town of Lake jaunimo veikimą. Kaip senas priežodis sako, "kas daugiau veikia, tas mažiau apie savo veikimą rašo," tai taip yra su Town of Lake jaunimu.

Per vasaros karščius veikimas buvo truputį sustojęs, bet po puikių atostogų visas jaunimas subruzdavo veikti tautos ir Bažnyčios labui iš paskutiniųjų.

Vakarai. Po vasaros atostogų L. Vyčių 13-ta kuopa rengiasi prie didelių darbų arba vakarų. Spalio (Oct.) 9-tą rengia "Bunco Party," kuri bus P. Krenčiaus svet., 4600 So. Wood St. Kaina labai pigi—tik 50c. ypat. Šitas vakarėlis rengiamas dėl susipažinimo šioj apylinkėje gyvenančio jaunimo, taipogi kviečiami ir iš kitų

JONAS ŠUKIS IR ANTANINA KRAUČIŪNAITĖ-ŠUKIENĖ.

L. Vyčių ir L. Vyčių Chicago Apskričio Choro nariai. Šių metų rugpiūčio 9 d., Šv. Jurgio bažnyčioje, Chicago, Ill., kun. J. Skripkus surišo moterystės sakramentu.

Jonas Šukis priklauso prie 4 kp., o Antanina Kraučiuñaitė-Šukienė prie 16 kp. Abudu myli lietuviybę, katalikybę ir katalikiškas organizacijas. Antanina Kraučiuñaitė-Šukienė šiemet eina L. Vyčių 16 kp. žaidimų vedėjos pareigas ir daug gelbėdavo visame kuopos veikime.

L. Vyčių 16 kp. nariai linki jaunavedžiams geriausios kloties!

vyčių kuopų atsilankytų į tą rengiamą vakarėlį, o "good time," tai visiems užtikrintas. Ateityje bus paskelbta rengiamų vakarų dienos.

Bazare. Šv. Kryžiaus parapijos bazare vyčiai dirba nevien vyčių įrengtoji būdoj, bet ir prie kitų darbų.

Senų veikėjų atšalinimas. Per 13-tos kuopos gyvavimo laiką šimtai narių prisirašė ir vėl pranyko, kaip vanduo vasaros laikotarpy nuo saulės spindulių. 1924 metais 13-ta kuopa sutraukė šimtus čia augusio ir gimusio jaunimo ir buvo viena didžiausių kuopų Amerikoje.

Su 1925 metais veikimas pradėjo mažėti. Veikliausi nariai apsivedė ir sustojo veikė. Vedusieji turėtų duoti pavyzdį nevedusiems ir sykiu išvien dirbti.

Argi mes pasiduosime tai nelaimingai apatijai ir nuleidę rankas nieko neveiksime? Sukruskime, Gedimino sūnų ir dukterys, ir pajudinkime žemę, o nepasiduokime tiems marams slopinantiems mūsų veikimo dvasių. Lai būna tarpe mūsų toji lietuviška jėga, kuri mus rišo

veikti tautai ir Bažnyčiai. Lai gyvuoja Vyčių vienybė del užbrėžtų didelių darbų ateityje!
Vytis.

L. VYČIŲ NAUJOS ANGLIJOS APSKRITIES KUOPOMS. Kiekviena kuopa būtinai turi prisiųsti nors po vieną delegatą į Apskritis suvažiavimus. Kuopos iš artimesnių miestų turi prisiųsti po penkis delegatus. Jei kuri kuopa neprisiunčia delegato, tai turi Apskričiai prisiųsti pasiteisinimo laišką del kokios priežasties jai negalima buvo prisiųsti delegatų.

Taipgi prašau kuopų kurios gavote nuo manęs laiskus su paklausimais, atsakyti į juos, kad galėčiau žinoti ar ta kuopa gyvuoja, ar ne.
A. M. Šliūziūtė, rašt.

CHICAGO, ILL. Dievo Apveizdos Kolonija. Kiek laiko atgal L. Vyčių 4 kp. surengė draugišką vakarėlį išleistuvėms klieriko V. Mikaičio. Buvo daug gražių minčių išreikšta ir įteikta dovanėlių. Keletas žymių svečių dalyvavo, tarp jų Liet. Seimo atstovas, kun. A. Šmulkštys. Jis savo kalboje apibudino jaunimo gyvenimą ir davė daug gražių patarimų. Jo kalba padarė gilų įspūdį į vyčius.
Aukštaitis.

LAWRENCE, MASS. Permainos valdyboj. Rugs. 31 d. L. Vyčių susirinkime rezignavo iš valdybos darbštūs nariai pp. Petreikiai. Kazys buvo pirm., o jo žmona Pranė—rašt. Jiedu išvažiavo So. Bostonan, kur mano apsigyventi.

L. Vyčių valdyboje užėmė vietą pirm. I. Kalėva, kurią yra turėjęs pirmiau; rašt. p. Emilija Šimoniūtė, gyva, darbšti mergaitė. Kiti valdybos nariai: išd. K. Benevičius, nut. rašt. M. Sasnauskaitė darbuojasi nuo Naujų Metų.
T. Linksmutė.

GARY, IND. Pagijo. L. Vyčių 82 kp. pasišventęs darbuotojas, pirmininkas, kuriam bevažiuojant motorcikliu užvažiavo automobilius ir sužeidė, jau pasveiko ir grįžo darban. Jis traukia kaltininkę atsakomybėn.

Vakaras. L. Vyčių 82 kp.—Šv. Kazimiero parap. choras rengiasi už kelių savaitių surengti vakarą. Tuo reikalu darbuojasi veikli komisija.

Koresp. Vyčiai čionai pasiryžo aprašyti savo veikimą "Vytyje." Rašys kaip gali. Jei lietuvių kalba kuris negali, tai angliškai. Taipgi rašysią į kitus liet. kat. laikraščius ir į vietinius anglų kalba leidžiamus dienraščius. Lauksime žinučių.

Sugrįžo. Atostogoms į Montaną keliems mėnesiams buvo išvažiavę Vyčių darbuotojai: Kaz. Pažėra su šeimyna ir Ant. Zdankus. Lankėsi pas p. Pažėros seserį ir švogerį pp. Margius ir jų kaimynus. Sugrįžo į Gary rugsėjo 15 d. Pp. Pažėrai parsivežė ir dar vieną sūnelį, gimusį jiems besilankant Montanoj. Sako, kad jį išauklėsią į energingą vyčių darbuotoją.
Vytukė.

ŽINELĖS.

Lavinsis aukščiau. Plačiai žinomas dainininkas ir vargonininkas, vyčių darbuotojas, Anicetas Šlapelis vyksta Italijon savo balsą tobulinti. Pavasarį lankysis tėvynėj Lietuvoj, gi paskui grįšias Amerikon ir koncertuosias.

Užsidėjo biznį. Energingas vyčių ir kitų organizacijų darbuotojas, "Draugo" administratoriaus pagelbininkas, Ant. Peldzius, užsidėjo real estate biznį dienraščio "Draugo" ofise.

Prie mokslo. Ši rudenį mokslo metams prasidėjus iš vienos kuopos, 112-os, du žymiu darbuotoju grįžta prie mokyklos suolų: V. Balandas į De Paul universitetą, Juoz. Pautienius į Northwestern univ. O kur dar kitos kuopos! Juk beveik kiekviena kuopa turi po kelis moksleivius.

Apskritis susirinkimai. Vyčių Chicago Apskritis pereitame savo susirinkime nutarė sekančius savo susirinkimus laikyti sekmadieniais, 2 val. po pietų.

Zujus grįžo. Buvęs "Vyties" redaktorius, Matas Zujus, iš Lietuvos atvyko Amerikon rugsėjo 21 d., laivu Leviathan.

Kas Girdėti

LIETUVOJE.

Radio tarnautojų auka Vilniui vaduoti. Kauno radio stoties tarnautojai nutarė aukoti 1% mėnesinės algos Vilniaus vadavimo reikalams, tol, kol Vilnius bus atvaduotas.

Varpai. Greitu laiku išvyksta į Sovietus Lietuvos įgaliotas asmuo priimti ir grąžinti karo metu išvežtus iš Lietuvos varpus.

Plečia "kresus." Pastaruoju laiku demarkacijos linijoj tarp Aprienu ir Bajorų mūsų pasienio policija pastebėjo, kad linijos ženklai per 4 metrus perkelti į lietuvių pusę. Lietuvos policininkas ženklus vėl grąžino į senąją vietą. Tuo tarpu policininkui grįžtant puolė jį iš anapus demarkacijos linijos lenkų sargybinių būrys ir smarkiai primušę vėl pabėgo į savo pusę.

Čekoslovakijos žemės ūkio mokyklos Tešine direktorius p. J. Nakladol lanko Lietuvą. Jis tyrinėja mūsų ūkio mokyklas. Gerb. svečias aplankė Fredos mokyklą, Dotnavos žemės ūkio akademiją ir k.

Lietuvos vyriausybė gavo pakvietimą dalyvauti geležinkelių tvarkaraščiams ir tiesioginiam susisiekimui nustatyti konferencijoj, kuri įvyks Haagoj šių metų spalio mėn. 20-24 dd. (E).

Statistikos žiniomis, per 1925 m. pirmuosius tris mėnesius Lietuvoje buvo 7,420 vedybų. Per tą pat 1924 m. laiką įregistruota 8,694 vedybos. (E).

Lietuva kovai su alkoholiu konferencijoj. Ženeva. Rugsėjo 1 d. čia prasidėjo kovai su alkoholiu konferencija, dalyvaujant įvairių kraštų vyriausybių ir organizacijų atstovams. Lietuvai konferencijoj atstovauja: Lietuvos atstovas Tautų Sąjungoj d-ras Zaunius, d-ras Eretas ir d-ras Sakalauskas. D-ras Zaunius konferenciją sveikino Lietuvos vyriausybės vardu.

Javų kainos krinta. Lietuvoje javų derlius šiemet labai geras. Kviečiai, rugiai ir kitokios rūšies javai atpigo. Mokama už centnerį 12—15 litų, kuomet anksčiau dviem mėnesiam mokėta ligi 35—30 litų.

Apie javų išvežimą į užsienį negirdėti, todėl bienuomenė labai džiaugiasi.

Derybos su Amerikos firma dėl paskolos. Į Kauną atvyko Amerikos firmos "Remingtono" įgaliotas p. Giršavičius baigti su Lietuvos vyriausybe derybas dėl teikiamos Lietuvai tos firmos paskolos.

Klaipėdos krašto seimelio rinkimai paskirti. Rinkimai į Klaipėdos krašto seimelį Ministerių Kabineto paskirti š. m. spalio mėn. 19 d.

Katalikų parapija šventė 60 metų sukaktuves. Rugsėjo 6 d. Klaipėdos katalikų parapija šventė savo bažnyčios pašventinimo 60 metų sukaktuves.

Pirmoji po reformacijos katalikų bažnyčia buvo pastatyta 1784 metais. Tai buvo gana menkas guntais dengtas namelis. Netrukus ši bažnyčia ėmė griūti. 1862 m. klebonaujant kun. Švarkui, padėtas pamatinis akmuo naujai bažnyčiai, kuri baigta statyti 1864 metais, o 1865 m. vyskupas Frencelis iš Frauenburgo ją pašventino.

Gyvulių eksportas. Rugpiūčio mėn. per Pagėgius išvežta iš Lietuvos į Vokietiją 4,683 penėtų kiaulių, 1,801 voršis, 1,614 raguoti ir 3 arkliai.

Nutarė pradėti gimnazijos statybos darbus. Klaipėdos krašto direktorija nutarė pradėti lietuvių gimnazijos statybos darbus. Paskirtos dvi premijos už paruošimą gimnazijos namui projekto: 1,000 ir 750 litų.

OKUPUOTOJE LIETUVOJE.

Organizuojama katechetams kursai. Vilniuj lenkų organizuojama pasauliečiams katechetams kursai. Baidusieji turės teisės mokinti tikybos mokyklose. Numatoma, kad tokie katechetai labiausia bus spraudžiami į lietuvių ir gudų parapijas lenkiškai poterių mokinti.

Projektuojama statyti naują mokyklą. Vilniuj projektuojama statyti nauja pradžios liaudies mokyklą lietuvių vaikams. Nužiūrėta mokytoja p. Tamulevičiūtė.

Verkšlena dėl vysk. Matulevičiaus. "Slowo" savo 179 Nr. verkšlena, kad buv. Vilniaus vyskupo Matulevičiaus priėmimas į kardinolų kolegiją negalėtų nesukelti nusiminimo lenkų tarpe, kurie Romoj iki šiol neturį nė vieno kardinolo ir vis dėlto negalį sulaukti paskiriant kardinolų arcivyskupą Ciepliaką.

Patys lenkai instinktyviai jaučia Vilnių esant Lietuvos sostine. "Vilniaus Aidas" rašo: Šią vasarą, kaip ir pereitą, Vilniuj lankėsi daug ekskursantų iš Lenkijos. Kai kurie jų atvykę į Vilnių jautėsi Lietuvos sostinėje esą. Kartais tekdavo išgirsti net tokių dalykėlių. Įbėgs koks jaunikaitis į krautuvių ir prašo markučių pasiūsti "į Lenkiją."

Daugelis ekskursantų labai įdomaujasi Lietuva: laiškėliai, albumėliai ir raštai apie Lietuvą tokių ekskursantų labai noriai perkami.

—o—

KITUR.

Petrogrado mokslo akademija šiemet mini 200 metų sukaktuves. Į tą šventę pakviestas ir mūsų universitetas, kurs siunčia atstovus—prof. M. Biržišką, prof. Šimkų ir prof. J. Bagdoną.

Buvęs Vilniaus stačiatikių seminarijos rektorius Filipas Marozovas perėjo katalikų tikybon.

Išėjęs savaitraštis pašvęstas Lietuvai. Nesenai išėjęs Berlyne leidžiamo savaitraščio "Vremia" 355 Nr. ištisai pašvęstas Lietuvai. Laikraštį įdėtas labai įdomus pasikalbėjimas su Lietuvos ministeriu pirmininku ir finansų ministeriu p. V. Petručiu, kur paliesta visa eilė labai svarbių mūsų politikos ir ekonomijos klausimų. Be to, tilpę platūs straipsniai apie mūsų užsienio politiką, Vilniaus klausimą, Lietuvos-Vokietijos santykius, Lietuvos finansus ir ekonomiką, meną ir prof. Strojevo apie Lietuvą ir Rusiją senovėje. Numerio vedamasis straipsnis užvardintas lietuviška antrašte "Valio, Lietuva."

Numeris iliustruotas mūsų valstybės vyrų atvaizdais ir šiaip Lietuvos peizažais.

Ir vokiečiai su policija iš Reichstago, arba Seimo, veda atstovus. Vokiečių Reichstagas svarstė atskiromis dalimis muitų įstatymą. Prasidėjus svarstymui šiuo klausimu, smarkiai susiginčijo komunistai su nacionalistais. Vicepirmininkas Grachas buvo priverstas 5 kartus pertraukti posėdį. 6 komunistai, nenorėjusieji laikytis tvarkos, buvo jėga išvesti iš posėdžių salės pašauktos tam tikslui policijos.

Lenkijos atstovai kyšius mėgsta. Lenkai atšaukė savo pasiuntinį Vašingtone Vrublevskį už kyšių ėmimą. Jis iš to savo biznio nusipirko keliolika geriausių vasarnamių Prancūzijoje.

Nepripažino moterims teisės balsuoti. Belgų senatas 71 prieš 56 balsus, 6 susilaikius, nepripažino moterims teisės balsuoti per rinkimus į provincijų tarybas.